

## 11 Ekologisk produktion

*I kapitel 11 redovisas uppgifter om ekologisk odling inom jordbruk och trädgård samt ekologisk djurhållning. Viss arealstatistik samt ersättningar redovisas även i kapitel 9.*

### *Sammanfattning*

#### *Den ekologiska produktionen*

Regeringens mål för ekologisk produktion till år 2010 är att andelen certifierad ekologisk odling ska öka till minst 20 % av jordbruksmarken. Regeringen vill även att den certifierade ekologiska produktionen av mjölk, ägg och kött från idisslare ökar markant och att den certifierade produktionen av griskött och matfågel ökar kraftigt. Ett av huvudargumenten för att sätta upp ett mål för ekologisk produktion är att målet i sig utgör en av flera åtgärder för att uppnå de nationella miljökvalitetsmålen.

Ekologisk odling är en odlingsmetod som syftar till ett naturanpassat jordbruk utan syntetiskt framställda mineralgödselmedel och kemiska bekämpningsmedel. Kretsloppstänkande och strävan efter ett kulturlandskap med stor artrikedom och biologisk mångfald är några av målsättningarna med ekologisk odling. Målsättningen är också att producera jordbruksprodukter av bra kvalitet med hjälp av uthålliga produktionsmetoder.

Från konsumentsynpunkt är det nödvändigt med garantier för hur de ekologiska produkterna har producerats. År 2007 fanns två godkända kontrollorgan i Sverige, Aranea certifiering (dotterbolag till KRAV) och SMAK.

Certifierade ekologiska produkter kan vara märkta med KRAV, Demeter eller EU:s logotyp för ekologiska produkter. KRAV:s regler uppfyller EG-reglerna för ekologisk produktion och är i vissa avseenden strängare. Vid biodynamisk odling (Demeter) krävs inte bara frånvaro av kemiska bekämpningsmedel och syntetiska mineralgödselmedel utan även att biodynamiska preparat används för att stimulera jordens och växternas biologiska förhållanden. Demeterförbundets bestämmelser omfattar både KRAV:s och förbundets specifika bestäm-

melser och uppgifter om odling m.m. ingår i KRAV:s statistik. Produkter som odlats ekologiskt men inte certifierats säljs som konventionellt odlade.

#### *Ekologiskt odlade arealer*

Ekologiskt odlade arealer finns redovisade med två definitioner. I tabellerna från KRAV redovisas certifierade arealer från vilka produktionen kan säljas med ekologisk märkning. Observera att uppgifterna avser år 2006. I övriga tabeller är det i stället arealer där lantbrukaren sökt miljöstöd för ekologiska produktionsformer år 2007, vid jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark.

I **tabell 11.1–11.6** återges vissa delar av den statistik som tas fram av KRAV ekonomisk för-  
ening. Här ingår areal på jordbruksföretag som har mindre än 2,0 hektar åkermark totalt.

I **tabell 11.1** redovisas andelen ekologiskt kontrollerad åkerareal (dvs. inklusive s.k. karenareal) i landet. Den totala KRAV-kontrollerade åkerarealen år 2006 var närmare 180 000 hektar, vilket är något mer än föregående år. Dessutom fanns ca 250 hektar EU-certifierad ekologisk areal.

De högsta andelarna KRAV-kontrollerad åkerareal redovisas för Uppsala, Södermanlands, Västra Götalands och Västmanlands län där omkring 10 % av åkermarken var kontrollerad. Genomsnittet för landet var 6,8 %.

I **tabell 11.2** har den för ekologisk odling godkända jordbruksmarken delats upp på grödor. Av denna areal upptogs 39 % av ”Vall och bete på åker”, 25 % av ”Spannmål” och nästan 20 % av ”Betesmark, ej åker”.

I **tabell 11.3** redovisas antalet KRAV-certifierade växtodlingsproducenter. De uppgick år 2006 till 2 821 jordbrukare varav 428 var odlare vars gårdar inte var helt omlagda, dvs. någon del av gården var inte KRAV-godkänd

eller i karens. Det är en minskning av antalet växtodlingsproducenter med 4 % jämfört med föregående år. I tabellen redovisas även den KRAV-kontrollerade arealen med uppdelning på godkänd areal och karensareal. Den KRAV-kontrollerade arealen ligger på ungefär samma nivå som året innan, drygt 225 000 hektar. Det bör understrykas att arealuppgifterna även inkluderar betesmark. Arealen ”Betesmark, ej åker” uppgick år 2006 till ca 40 000 hektar (**tabell 11.2**).

I **tabell 11.7–11.13** redovisas grödarealer, skörd per hektar och produktion för arealer med miljöstödd för ekologisk produktion 2007. Ändrat insamlingssätt har medfört att en del av de arealer som odlats enligt reglerna för miljöstödet för ekologisk odling inte längre finns med i redovisningen. För spannmål och de flesta andra grödorna är skillnaden dock marginell. Den totala arealen med miljöstödd för ekologisk produktion redovisas i kapitel 9 **tabell 9.4**. Där ingår även areal på de jordbruksföretag som har en åkerareal på 2 hektar eller mindre.

I **tabell 11.7** redovisas spannmålsarealer med stöd för ekologisk odling med uppdelning på produktionsområden och riket. Havre var den gröda som hade den största omfattningen av odlingen med 28 900 hektar. Den ekologisk odlade havrearealen minskade dock med 8 % jämfört med 2006. Näst största gröda var blandsäd, inräknat såväl stråsådesblandningar som stråsäd/baljväxtblandningar. Arealen uppgick till 19 100 hektar. Vårkorn med miljöstödd för ekologisk odling odlades på nästan 15 800 hektar, en minskning med 5 % jämfört med 2006. Höstvetet odlades på 12 900 hektar. Vårvetearealen uppgick till nästan 7 800 hektar, en minskning av arealen med 6 % jämfört med 2006. De största arealerna med ekologiskt odlad spannmål fanns i Götalands skogsbygder, Svealands slättbygder och Mellersta Sveriges skogsbygder.

I **tabell 11.8** redovisas den ekologiska oljevästarealen med miljöstödd. Höstrapsarealen odlades på 2 000 hektar, en minskning av arealen jämfört med 2006 på 18 %. Även de vårsådda oljevästarealerna minskade. Vårrys odlades på 700 hektar medan vårrapsens om-

fattning var drygt 300 hektar. Odlingen av höstrys var begränsad till knappt 300 hektar. Drygt 500 hektar oljelin odlades ekologiskt 2007.

I **tabell 11.9** redovisas arealer med miljöstödd för potatis, ärter och åkerbönor. Matpotatisarealen uppgick år 2007 till nästan 800 hektar, en minskning med drygt 9 % jämfört med 2006. Ärtor odlades på 3 300 hektar, en minskning jämfört med fjolåret på hela 21 %. Även odlingen av åkerbönor minskade och uppgick till 3 700 hektar.

I **tabell 11.10** redovisas beräknad slåttervallsareal med miljöstödd. Arealen uppgick år 2007 till 223 000 hektar, en minskning av slåttervallsarealen med 17 % jämfört med föregående år. P.g.a. ändrad insamlingssätt för den ekologiska odlade arealen är arealuppgiften osäker. För slåttervall kan det röra sig om runt 5 % av den ekologiskt odlade arealen som inte längre syns i statistikunderlaget.

## *Ekologisk produktion*

I **tabell 11.10–11.13** redovisas skörd per hektar och total produktion för arealer med miljöstödd för ekologisk produktion, vid jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark. All produktion på denna areal är inte certifierad för försäljning som ekologiskt odlade produkter.

I **tabell 11.10** redovisas skörd av slåttervall från arealer med miljöstödd för ekologisk produktion. Den totalt inbärgade skörden för 2007 var uppemot 0,84 miljon ton, fördelat på första skörd 0,61 miljon ton och återväxtskörd 0,22 miljon ton. Skörden per hektar uppgick på riksnivå till 3 750 kg per hektar. Av landets totala bärgade skörd av slåttervall var minst 20 % (för 2006 var motsvarande uppgift 27 %) ekologiskt odlad p.g.a. ändrad redovisning av den ekologiska odlade arealen är denna uppgift osäker.

I **tabell 11.11** redovisas skörd per hektar för spannmålsgrödorna med uppdelning på produktionsområden och riket. Högst hektarskörd hade höstvetet och rågvete med ca 3 400 kg resp. 3 500 kg per hektar på riksnivå. Höstråg och vårvete nådde upp till ca 3 000 kg per hektar medan vårkorn avkastade 2 600 kg per hektar. Havre och blandsäd visade en avkastnings-

nivå på 2 700 kg per hektar. Havre är den gröda som har den största omfattningen av den ekologiska spannmålsodlingen. Avkastningsnivåerna för de ekologiskt odlade spannmålsgrödorna var på riksnivå mellan 15 och 48 % lägre än motsvarande konventionella hektarskördar.

I **tabell 11.12** redovisas totalskördar från arealer med miljöstöd från ekologisk produktion. Vid beräkning av total skörd används arealer som skördats som mogen gröda. Arealer som skördats som grönfoder ingår inte.

Totalskördarna ökade för spannmålsgrödorna jämfört med 2006, främst som en följd av att skördeutbytet per hektar var högre under 2007.

Av landets totala produktion av vårvet var 13 % ekologiskt odlad. För havre var motsvarande andel ca 8 %, för höstråg 4 % och för rågvete 6 %. Av den totala produktionen av vårkorn och höstvet var 3 respektive 2 % ekologiskt odlad.

Totalskörden av åkerbönor och ärter uppgick under 2007 till 7 300 respektive 5 100 ton (**tabell 11.13**). Störst totalskörd uppmättes i Götalands norra slättbygder för åkerbönor och i Svealands slättbygder för ärter. Totalskörden för matpotatis var 10 500 ton, en minskning med 9 % jämfört med föregående år beroende på att den odlade arealen matpotatis var mindre 2007 än 2006. För åkerbönor och ärter var 65 % respektive 13 % av den totala produktionen i riket ekologiskt odlad. För matpotatis var bara 2 % ekologiskt odlad.

### *Ekologisk trädgårdsodling*

Den för ekologisk odling godkända arealen under år 2006 av frukt, bär och grönsaker på åker redovisas i **tabell 11.2**. I **tabell 11.4** har den KRAV-certifierade arealen delats upp på vissa trädgårdsprodukter. Arealen frukt, bär och grönsaker år 2006 var nästan 850 hektar, vilket är en ökning med 5 % jämfört med föregående år. Morötter odlades på 155 hektar dvs. 18 % av den totala KRAV-certifierade frukt-, bär- och grönsaksarealen. Svarta vinbär var den näst största kulturen med 108 hektar i odling. Odlingen av jordgubbar och lök och vitkål uppgick till 44, 39 resp. 33 hektar vardera.

Frukt hade en odlingsareal på 88 hektar.

Den KRAV-certifierade odlingen i växthus år 2006 framgår av **tabell 11.5**. Den ekologiskt odlade växthusytan ökade dramatiskt mellan 2001 och 2002 från 62 000 till 91 000 m<sup>2</sup>. Sedan år 2003 har odlade växthusytan legat på drygt 80 000 m<sup>2</sup>. Kryddväxter var den största kulturen och odlades på nära 20 000 m<sup>2</sup> (24 %), följt av tomat som odlades på nästan 18 000 m<sup>2</sup> (22 %).

Den ekologiskt odlade arealen med trädgårdsprodukter för 2005 redovisas i **tabell 11.14**. Arealen var 1 175 hektar, vilket motsvarade 9,4 % av trädgårdsodlingen på friland. Den ekologiskt odlade växthusytan var 69 000 m<sup>2</sup> och motsvarade 2,3 % av den totalt odlade växthusytan i Sverige.

### *Ekologisk djurhållning*

Ekologisk djurhållning bedrivs av samma skäl som ekologisk odling. Ekologisk djurhållning kräver ekologisk växtodling för att förse djuren med egenproducerat ekologiskt foder i så stor utsträckning som möjligt. En god hälsa hos djuren anses främjas och djuren ges möjlighet till ett naturligt beteende och en värdig tillvaro. Den ekologiska djurhållningen under 2006 enligt KRAV:s statistik redovisas i **tabell 11.6**. Sedan föregående år har bl.a. antalet mjölkkor, am- och dikor, hjort och slaktkycklingar ökat. Den största procentuella ökningen står slaktkyckling för med en ökning i antal på 21 %. Getter och suggor var de djurslag som uppvisade den största procentuella minskningen, en minskning med 17 respektive 8 %. Antal djur i karens ökade för nötkreatur, får och fjäderfä jämfört med fjolåret, medan övriga djurslag minskade.

### *Om statistiken*

Följande begrepp som används inom ekologisk odling kan behöva förtydligas:

#### **Karens, karensår, karensareal**

De första åren en åker odlas enligt certifieringsreglerna blir varken grödan eller marken godkänd. Dessa år kallas ”karensår”. På samma sätt blir djurhållning godkänd först efter en

viss "karenstid". Under karenstiden sker kontroll precis på samma sätt och enligt samma regler som för den certifierade produktionen. Statistik över den KRAV-kontrollerade arealen inkluderar som regel karensarealen.

#### **KRAV-godkänd odling**

Odling som uppfyller KRAV:s alla regler för ekologiskt lantbruk. Här ingår inte arealer i karens.

#### **Miljöstöd för ekologisk odling**

Areal och växthusytor som omfattas av miljöstöd för ekologisk produktion utan att odlingarna behöver vara certifierade. Statistik rörande stödet till ekologisk odling tas fram av Jordbruksverket och redovisas översiktligt i kapitel 9.

#### **Tabell 11.1**

### **Ekologiskt kontrollerad åkerareal (KRAV-certifierad inkl. karens) samt total åkerareal 2006**

*Organic controlled arable land and total arable land*

| Område            | Areal åkermark, ha      |                 | Andel ekologisk kontrollerad åkerareal, % |
|-------------------|-------------------------|-----------------|---|
|                   | Ekologiskt kontrollerad | Total åkerareal |   |
| <i>Län</i>        |                         |                 |   |
| Stockholms        | 6 774                   | 84 403          | 8,0                                       |
| Uppsala           | 15 691                  | 149 274         | 10,5                                      |
| Södermanlands     | 12 732                  | 127 460         | 10,0                                      |
| Östergötlands     | 16 160                  | 204 460         | 7,9                                       |
| Jönköpings        | 6 277                   | 90 177          | 7,0                                       |
| Kronobergs        | 2 604                   | 49 990          | 5,2                                       |
| Kalmar            | 4 119                   | 124 960         | 3,3                                       |
| Gotlands          | 7 049                   | 85 908          | 8,2                                       |
| Blekinge          | 944                     | 32 175          | 2,9                                       |
| Skåne             | 11 661                  | 451 437         | 2,6                                       |
| Hallands          | 6 546                   | 113 040         | 5,8                                       |
| Västra Götalands  | 47 171                  | 472 411         | 10,0                                      |
| Värmlands         | 8 518                   | 110 578         | 7,7                                       |
| Örebro            | 4 517                   | 105 994         | 4,3                                       |
| Västmanlands      | 12 874                  | 122 837         | 10,5                                      |
| Dalarnas          | 4 530                   | 61 941          | 7,3                                       |
| Gävleborgs        | 5 121                   | 69 298          | 7,4                                       |
| Västernorrlands   | 1 860                   | 51 786          | 3,6                                       |
| Jämtlands         | 2 279                   | 42 712          | 5,3                                       |
| Västerbottens     | 1 514                   | 72 575          | 2,1                                       |
| Norrbottens       | 796                     | 37 008          | 2,2                                       |
| <i>Hela riket</i> |                         |                 |   |
| 2006              | 179 740 <sup>1</sup>    | 2 660 424       | 6,8                                       |
| 2005              | 178 419                 | 2 703 057       | 6,6                                       |
| 2004              | 179 134                 | 2 660 643       | 6,7                                       |
| 2003              | 183 519                 | 2 668 586       | 6,9                                       |
| 2002              | 183 713                 | 2 679 941       | 6,9                                       |
| 2001              | 154 638                 | 2 694 184       | 5,7                                       |

1) Här ingår inte EU-certifierad ekologisk areal (ca 250 ha).

Källa: KRAV ekonomisk förening.

tel 9. Arealer fördelade på grödor och produktion för dessa arealer redovisas i tabellerna 11.7–11.14

### *Annan publicering*

Statistik rörande ekologisk odling och djurhållning publicerar KRAV respektive Jordbruksverket på sina webbplatser, [www.krav.se](http://www.krav.se) och [www.sjv.se](http://www.sjv.se).

Definitiva uppgifter om hektar- och totalskördar redovisas i Statistiska meddelanden, serie JO 16.

Trädgårdsräkningar/-inventeringar som man numera inte skiljer på, genomförs vart tredje år och publiceras i serie JO 33.

**Tabell 11.2**  
**Ekologiskt godkända arealer<sup>1</sup> (KRAV-certifierad areal exkl. karens) för olika grödor och grödgrupper 2006, hektar**

*Certified areas for different crops and groups of crops*

| Område            | Summa godkänd jordbruksareal | Varav    |            |            |               |                        |
|-------------------|------------------------------|----------|------------|------------|---------------|------------------------|
|                   |                              | Spannmål | Baljväxter | Oljeväxter | Lin och hampa | Potatis och rotfrukter |
| <i>Län</i>        |                              |          |            |            |               |                        |
| Stockholms        | 8 055                        | 1 708    | 137        | 59         | –             | 5                      |
| Uppsala           | 18 066                       | 5 447    | 667        | 208        | 6             | 22                     |
| Södermanlands     | 14 482                       | 3 545    | 416        | 90         | 36            | 6                      |
| Östergötlands     | 19 080                       | 4 627    | 944        | 324        | 0             | 31                     |
| Jönköpings        | 7 522                        | 1 234    | 90         | 33         | 4             | 3                      |
| Kronobergs        | 3 613                        | 437      | 56         | 13         | –             | 4                      |
| Kalmar            | 6 841                        | 952      | 161        | 22         | –             | 24                     |
| Gotlands          | 9 370                        | 1 602    | 171        | 154        | 6             | 122                    |
| Blekinge          | 1 390                        | 154      | 20         | –          | –             | 31                     |
| Skåne             | 15 183                       | 2 966    | 594        | 351        | 8             | 115                    |
| Hallands          | 7 197                        | 1 950    | 274        | 197        | 13            | 21                     |
| Västra Götalands  | 46 302                       | 13 190   | 2 786      | 1 407      | 25            | 72                     |
| Värmlands         | 8 383                        | 2 048    | 287        | 175        | 1             | 44                     |
| Örebro            | 5 150                        | 1 096    | 129        | 9          | 17            | 8                      |
| Västmanlands      | 13 716                       | 5 199    | 767        | 117        | 9             | 1                      |
| Dalarnas          | 4 394                        | 1 361    | 152        | 71         | 3             | 88                     |
| Gävleborgs        | 5 304                        | 1 300    | 87         | 49         | –             | 81                     |
| Västernorrlands   | 2 061                        | 310      | –          | –          | 1             | 17                     |
| Jämtlands         | 2 648                        | 418      | –          | –          | 1             | 18                     |
| Västerbottens     | 1 544                        | 236      | –          | 1          | 9             | 12                     |
| Norrbottnens      | 706                          | 211      | –          | –          | –             | 12                     |
| <i>Hela riket</i> |                              |          |            |            |               |                        |
| 2006              | 201 007                      | 49 989   | 7 737      | 3 279      | 137           | 738                    |
| 2005              | 200 627                      | 53 156   | 8 350      | 2 888      | 370           | 1 053                  |
| 2004              | 206 548                      | 59 866   | 8 387      | 2 151      | 207           | 1 175                  |
| 2003              | 207 505                      | 60 028   | 7 654      | 1 557      | 160           | 1 463                  |
| 2002              | 190 488                      | 51 886   | 7 222      | 1 556      | 164           | 1 557                  |
| 2001              | 161 659                      | 42 346   | 5 168      | 1 273      | 211           | 1 445                  |

1) Här ingår inte EU-certifierad ekologisk areal (ca 250 ha).

2) Betesmarker som ej är lämpliga att plöja och därmed inte ingår i växtföljden. Dessa redovisas i KRAV:s statistik eftersom de har betydelse för djurhållningen i ekologisk produktion och dessutom ingår i den ekologiska kontrollen.

Källa: KRAV ekonomisk förening.

Tabell 11.2 (forts.)

| Område            | Varav                 |                                       |               |                        |  |            |        |        |
|-------------------|-----------------------|---------------------------------------|---------------|------------------------|--|------------|--------|--------|
|                   | Vall och bete på åker | Betesmark m.m. (ej åker) <sup>2</sup> | Frukt och bär | Grön-saker och kryddor | Fler-åriga industri- och energi-grödor | Skydds-zon | Träda  | Övrigt |
| <i>Län</i>        |                       |                                       |               |                        |  |            |        |        |
| Stockholms        | 3 325                 | 1 717                                 | 8             | 20                     | 5                                      | 6          | 684    | 381    |
| Uppsala           | 5 811                 | 3 521                                 | 4             | 14                     | 46                                     | 51         | 1 199  | 1 071  |
| Södermanlands     | 5 598                 | 2 876                                 | 3             | 11                     | 25                                     | 68         | 846    | 961    |
| Östergötlands     | 6 759                 | 4 497                                 | 4             | 36                     | 22                                     | 45         | 895    | 896    |
| Jönköpings        | 3 563                 | 2 311                                 | 2             | 10                     | –                                      | 22         | 58     | 193    |
| Kronobergs        | 1 661                 | 1 360                                 | 2             | 3                      | –                                      | 2          | 31     | 45     |
| Kalmar            | 2 463                 | 2 933                                 | 12            | 18                     | 2                                      | 3          | 105    | 145    |
| Gotlands          | 3 948                 | 2 877                                 | 6             | 98                     | 3                                      | 10         | 137    | 237    |
| Blekinge          | 516                   | 478                                   | 7             | 15                     | –                                      | 1          | 40     | 128    |
| Skåne             | 4 804                 | 4 778                                 | 62            | 125                    | 142                                    | 15         | 411    | 811    |
| Hallands          | 3 064                 | 1 038                                 | 4             | 46                     | 2                                      | 12         | 202    | 375    |
| Västra Götalands  | 17 375                | 6 547                                 | 27            | 52                     | 31                                     | 122        | 2 043  | 2 625  |
| Värmlands         | 4 247                 | 750                                   | 2             | 28                     | –                                      | 17         | 467    | 317    |
| Örebro            | 2 167                 | 977                                   | 11            | 12                     | 10                                     | 32         | 250    | 432    |
| Västmanlands      | 3 521                 | 1 510                                 | 17            | 3                      | 11                                     | 145        | 1 227  | 1 190  |
| Dalarnas          | 1 781                 | 350                                   | 74            | 17                     | 2                                      | 6          | 224    | 267    |
| Gävleborgs        | 2 632                 | 522                                   | 2             | 19                     | –                                      | 1          | 321    | 290    |
| Västernorrlands   | 1 291                 | 384                                   | 9             | 4                      | –                                      | –          | 27     | 18     |
| Jämtlands         | 1 588                 | 482                                   | 20            | 7                      | –                                      | 0          | 29     | 86     |
| Västerbottens     | 1 052                 | 107                                   | 0             | 17                     | –                                      | –          | 70     | 40     |
| Norrbottens       | 397                   | 11                                    | 12            | 5                      | –                                      | –          | 37     | 21     |
| <i>Hela riket</i> |                       |                                       |               |                        |  |            |        |        |
| 2006              | 77 563                | 40 026                                | 287           | 561                    | 299                                    | 559        | 9 301  | 10 528 |
| 2005              | 75 136                | 39 236                                | 271           | 533                    | 398                                    | 631        | 10 073 | 8 525  |
| 2004              | 76 656                | 38 936                                | 240           | 532                    | 426                                    | 489        | 14 957 | 2 526  |
| 2003              | 78 432                | 39 178                                | 232           | 611                    | 380                                    | 403        | 14 596 | 2 810  |
| 2002              | 73 916                | 37 163                                | 216           | 579                    | 313                                    | 197        | 12 665 | 2 889  |
| 2001              | 64 482                | 32 048                                | 205           | 573                    | 296                                    | 7          | 10 706 | 2 898  |

**Tabell 11.3**  
**KRAV-certifierad areal<sup>1</sup> och antal KRAV-certifierade växtodlingsproducenter**  
**2006**

*KRAV certified area and number of cultivators on KRAV certified holdings*

| Område            | KRAV-certifierad <sup>2</sup> areal, hektar |        |         | Antal KRAV-certifierade växtodlingsproducenter |                              |       |
|-------------------|---|--------|---------|--|------------------------------|-------|
|                   | KRAV Godkänd                                | Karens | Summa   | KRAV Helt omlagda <sup>3</sup>                 | Ej helt omlagda <sup>4</sup> | Summa |
| <i>Län</i>        |   |        |         |  |                              |       |
| Stockholms        | 8 055                                       | 598    | 8 653   | 85   | 10                           | 95    |
| Uppsala           | 18 066                                      | 1 571  | 19 637  | 154  | 41                           | 195   |
| Södermanlands     | 14 482                                      | 1 519  | 16 001  | 128  | 20                           | 148   |
| Östergötlands     | 19 080                                      | 2 203  | 21 283  | 156  | 46                           | 202   |
| Jönköpings        | 7 522                                       | 1 304  | 8 826   | 99   | 4                            | 103   |
| Kronobergs        | 3 613                                       | 461    | 4 074   | 49   | 2                            | 51    |
| Kalmar            | 6 841                                       | 403    | 7 244   | 72   | 10                           | 82    |
| Gotlands          | 9 370                                       | 1 501  | 10 871  | 100  | 23                           | 123   |
| Blekinge          | 1 390                                       | 77     | 1 467   | 28   | 1                            | 29    |
| Skåne             | 15 183                                      | 1 590  | 16 773  | 183  | 47                           | 230   |
| Hallands          | 7 197                                       | 490    | 7 686   | 112  | 26                           | 138   |
| Västra Götalands  | 46 302                                      | 8 436  | 54 738  | 655  | 104                          | 759   |
| Värmlands         | 8 383                                       | 1 076  | 9 459   | 88   | 12                           | 100   |
| Örebro            | 5 150                                       | 464    | 5 614   | 76   | 13                           | 89    |
| Västmanlands      | 13 716                                      | 821    | 14 537  | 132  | 41                           | 173   |
| Dalarnas          | 4 394                                       | 517    | 4 911   | 62   | 7                            | 69    |
| Gävleborgs        | 5 304                                       | 431    | 5 735   | 96   | 8                            | 104   |
| Västernorrlands   | 2 061                                       | 206    | 2 267   | 36   | 6                            | 42    |
| Jämtlands         | 2 648                                       | 171    | 2 819   | 43   | 2                            | 45    |
| Västerbottens     | 1 544                                       | 98     | 1 642   | 28   | 1                            | 29    |
| Norrbottnens      | 706   | 101    | 807     | 11   | 4                            | 15    |
| <i>Hela riket</i> |   |        |         |  |                              |       |
| 2006              | 201 007                                     | 24 036 | 225 043 | 2 393  | 428                          | 2 821 |
| 2005              | 200 627                                     | 22 100 | 222 727 | 2 459  | 492                          | 2 951 |
| 2004              | 206 548                                     | 15 468 | 222 016 | 2 567  | 572                          | 3 139 |
| 2003              | 207 505                                     | 18 554 | 226 059 | 2 733  | 636                          | 3 369 |
| 2002              | 190 488                                     | 35 205 | 225 693 | 2 839  | 706                          | 3 545 |
| 2001              | 161 659                                     | 31 396 | 193 055 | 2 654  | 684                          | 3 338 |

1) Här ingår inte EU-certifierad ekologisk areal (ca 250 ha).

2) KRAV-certifierad = gårdens växtodling är helt eller delvis godkänd vid ekologisk kontroll enligt KRAV:s regler.

3) Helt omlagd = all mark på gården är KRAV-godkänd eller i karens.

4) Ej helt omlagd = någon del av gården brukas konventionellt.

Källa: KRAV ekonomisk förening.

**Tabell 11.4****Arealer av godkända KRAV-certifierade (exkl. karens) trädgårdsväxter 2006, hektar***Areas of KRAV certified horticultural plants*

| Område            | Träd-<br>gårds-<br>växter<br>totalt <sup>1</sup> | Varav |       |               |             |      | Frukt                     |                 | Varav<br>Äpple |      |
|-------------------|--|-------|-------|---------------|-------------|------|---------------------------|-----------------|----------------|------|
|                   |  | Lök   | Morot | Röd-<br>betor | Vit-<br>kål | Bär  | Varav<br>Svarta<br>vinbär | Jord-<br>gubbar |                |      |
| <i>Län</i>        |  |       |       |               |             |      |                           |                 |                |      |
| Stockholms        | 27,5   | 0,7   | 0,6   | 0,8           | –           | 2,7  | 1,5                       | 0,9             | 5,2            | 2,2  |
| Uppsala           | 18,2   | 0,6   | 1,7   | 0,1           | –           | 3,0  | 0,1                       | 0,0             | 1,1            | 0,5  |
| Södermanlands     | 14,7   | 0,1   | 0,1   | –             | –           | 2,3  | –                         | 0,3             | 1,0            | 1,0  |
| Östergötlands     | 40,2   | 2,4   | 7,3   | –             | 1,1         | 2,7  | 0,1                       | 0,8             | 1,0            | 0,5  |
| Jönköpings        | 11,6   | 0,1   | 0,1   | –             | –           | 1,5  | –                         | 1,4             | –              | –    |
| Kronobergs        | 5,0  | 0,4   | –     | –             | 0,3         | 2,3  | –                         | 0,1             | –              | –    |
| Kalmar            | 30,8   | 0,4   | –     | –             | –           | 12,3 | 0,2                       | 1,5             | –              | –    |
| Gotlands          | 104,0  | 12,6  | 51,7  | 4,0           | 1,0         | 3,9  | 0,1                       | 1,2             | 1,9            | 0,7  |
| Blekinge          | 22,0   | –     | 12,0  | –             | –           | 6,8  | –                         | –               | –              | –    |
| Skåne             | 185,7  | 10,4  | 40,0  | 16,1          | 1,4         | 8,5  | 1,8                       | 4,6             | 52,7           | 37,9 |
| Hallands          | 50,5   | 9,2   | 5,5   | 3,5           | –           | 2,3  | –                         | 2,0             | 2,0            | 1,0  |
| Västra Götalands  | 78,5   | 0,9   | 9,6   | 0,1           | 22,4        | 23,9 | 3,8                       | 10,3            | 2,5            | 2,3  |
| Värmlands         | 29,9   | 0,2   | 8,4   | –             | 1,3         | 2,4  | 0,2                       | –               | –              | –    |
| Örebro            | 23,0   | 0,2   | 2,9   | 0,0           | 2,8         | 7,6  | 5,9                       | 1,2             | 3,0            | 1,6  |
| Västmanlands      | 20,4   | 0,1   | 0,7   | 0,1           | 0,1         | 0,3  | –                         | –               | 17,0           | –    |
| Dalarnas          | 90,6   | –     | 2,3   | –             | 2,0         | 73,8 | 61,7                      | 11,3            | –              | –    |
| Gävleborgs        | 21,7   | –     | 6,1   | 0,6           | –           | 2,3  | –                         | 2,1             | –              | –    |
| Västernorrlands   | 12,5   | 0,3   | 1,2   | –             | 0,2         | 8,8  | 5,8                       | 3,0             | 0,0            | –    |
| Jämtlands         | 26,4   | –     | 1,5   | 0,0           | 0,3         | 19,6 | 17,1                      | 2,5             | 0,2            | –    |
| Västerbottens     | 17,3   | –     | 3,6   | –             | –           | 0,3  | 0,3                       | –               | –              | –    |
| Norrbottnens      | 17,0   | –     | 0,3   | –             | –           | 11,6 | 9,6                       | 1,0             | –              | –    |
| <i>Hela riket</i> |  |       |       |               |             |      |                           |                 |                |      |
| 2006              | 847  | 39    | 155   | 25            | 33          | 199  | 108                       | 44              | 88             | 48   |
| 2005              | 804  | 28    | 142   | 19            | 36          | 186  | 105                       | 50              | 85             | 38   |
| 2004              | 772  | 34    | 123   | 28            | 27          | 159  | 92                        | 42              | 81             | 19   |
| 2003              | 843  | 47    | 165   | 30            | 30          | 159  | 81                        | 51              | 73             | 19   |
| 2002              | 794  | 43    | 147   | 24            | 33          | 149  | 66                        | 53              | 66             | 16   |
| 2001              | 778  | 38    | 178   | 41            | 18          | 154  | 70                        | 60              | 51             | 19   |

1) Trädgårdsväxter inkl. frukt, bär, grönsaker, kryddväxter, blommor m.m.

Källa: KRAV ekonomisk förening.

Tabell 11.5

Yta KRAV-certifierad (exkl. karens) växthusodling 2006, m<sup>2</sup>

KRAV certified cultivation in greenhouses

| Område            | Tomat  | Gurka  | Sallad | Krydd-<br>växter | Övrigt | Totalt |
|-------------------|--------|--------|--------|------------------|--------|--------|
| <i>Län</i>        |        |        |        |                  |        |        |
| Stockholms        | 2 770  | 1 310  | 4 587  | 1 970            | 2 665  | 13 302 |
| Uppsala           | 565    | 182    | –      | 106              | 2 210  | 3 063  |
| Södermanlands     | 860    | 549    | 370    | 4 394            | 429    | 6 602  |
| Östergötlands     | 1 310  | 4 408  | –      | 1 005            | 1 030  | 7 753  |
| Jönköpings        | 309    | 390    | 24     | 50               | 2 200  | 2 973  |
| Kronobergs        | –      | –      | –      | –                | –      | –      |
| Kalmar            | 50     | 50     | 10     | 10               | 150    | 270    |
| Gotlands          | 1 920  | –      | –      | –                | –      | 1 920  |
| Blekinge          | –      | –      | –      | –                | –      | –      |
| Skåne             | 1 739  | 350    | –      | 4 800            | 8 250  | 15 139 |
| Hallands          | –      | 800    | –      | –                | –      | 800    |
| Västra Götalands  | 3 465  | 1 440  | 609    | 7 223            | 3 938  | 16 675 |
| Värmlands         | 355    | 100    | –      | –                | 1 035  | 1 490  |
| Örebro            | 860    | 305    | –      | –                | 496    | 1 661  |
| Västmanlands      | –      | –      | –      | –                | –      | –      |
| Dalarnas          | 2 312  | 1 385  | 110    | –                | 385    | 4 192  |
| Gävleborgs        | 880    | 126    | –      | –                | 1 037  | 2 043  |
| Västernorrlands   | –      | 266    | –      | –                | 32     | 298    |
| Jämtlands         | 140    | 80     | –      | –                | 790    | 1 010  |
| Västerbottens     | 75     | 80     | –      | –                | 740    | 895    |
| Norrbottnens      | –      | –      | –      | –                | –      | –      |
| <i>Hela riket</i> |        |        |        |                  |        |        |
| 2006              | 17 610 | 11 821 | 5 710  | 19 558           | 25 387 | 80 086 |
| 2005              | 23 025 | 14 518 | 3 344  | 18 588           | 21 035 | 80 510 |
| 2004              | 24 753 | 14 504 | 2 913  | 18 857           | 22 781 | 83 808 |
| 2003              | 23 903 | 15 271 | 4 678  | 16 241           | 22 588 | 82 681 |
| 2002              | 22 454 | 11 704 | 5 391  | 15 278           | 36 130 | 90 957 |
| 2001              | 15 149 | 7 808  | 3 879  | 12 845           | 22 270 | 61 951 |

Källa: KRAV ekonomisk förening.

**Tabell 11.6****Antal godkända KRAV-certifierade<sup>1</sup> djur samt antal djur i karens 2006***Number of KRAV certified animals and animals qualifying for certification*

| Område               | Nötkreatur | Varav    |                  | Får    | Varav<br>Lamm | Getter |
|----------------------|------------|----------|------------------|--------|---------------|--------|
|                      |            | Mjölkkor | Am- och<br>dikor |        |               |        |
| <i>Län</i>           |            |          |                  |        |               |        |
| Stockholms           | 3 360      | 953      | 549              | 1 952  | 1 135         | –      |
| Uppsala              | 7 271      | 2 109    | 872              | 1 651  | 1 066         | 62     |
| Södermanlands        | 6 697      | 1 184    | 1 204            | 2 104  | 1 263         | –      |
| Östergötlands        | 7 553      | 1 871    | 1 101            | 3 401  | 2 038         | –      |
| Jönköpings           | 6 897      | 2 087    | 643              | 1 089  | 642           | –      |
| Kronobergs           | 3 071      | 457      | 656              | 1 171  | 720           | –      |
| Kalmar               | 3 694      | 805      | 668              | 2 762  | 1 624         | –      |
| Gotlands             | 3 416      | 798      | 418              | 4 314  | 2 582         | –      |
| Blekinge             | 994        | 231      | 150              | 277    | 150           | –      |
| Skåne                | 8 353      | 1 419    | 1 720            | 4 934  | 2 815         | –      |
| Hallands             | 4 764      | 1 149    | 546              | 880    | 539           | 3      |
| Västra Götalands     | 22 491     | 6 019    | 3 234            | 6 354  | 3 727         | –      |
| Värmlands            | 4 216      | 898      | 810              | 255    | 114           | –      |
| Örebro               | 2 099      | 654      | 299              | 459    | 290           | –      |
| Västmanlands         | 3 070      | 830      | 355              | 1 104  | 677           | –      |
| Dalarnas             | 1 349      | 431      | 141              | –      | –             | –      |
| Gävleborgs           | 2 434      | 860      | 146              | 605    | 329           | –      |
| Västernorrlands      | 1 122      | 364      | 166              | 223    | 91            | 125    |
| Jämtlands            | 1 633      | 634      | 45               | 183    | 105           | 169    |
| Västerbottens        | 1 087      | 328      | 79               | –      | –             | 38     |
| Norrbottnens         | 165        | 40       | 24               | 220    | 135           | –      |
| <i>Hela riket</i>    |            |          |                  |        |               |        |
| 2006                 | 95 736     | 24 121   | 13 826           | 33 938 | 20 042        | 397    |
| 2005                 | 91 449     | 22 473   | 13 430           | 34 700 | 20 459        | 476    |
| 2004                 | 91 572     | 21 892   | 13 571           | 38 197 | 22 391        | 664    |
| 2003                 | 92 087     | 22 051   | 13 724           | 39 986 | 23 498        | 619    |
| 2002                 | 99 099     | 21 481   | 13 468           | 40 653 | 24 657        | 711    |
| 2001                 | 85 804     | 20 712   | 12 534           | 37 818 | 23 279        | 628    |
| <i>Djur i karens</i> |            |          |                  |        |               |        |
| 2006                 | 5 605      | ..       | ..               | 3 435  | ..            | 177    |
| 2005                 | 3 744      | ..       | ..               | 2 271  | ..            | ..     |
| 2004                 | 1 491      | ..       | ..               | 855    | ..            | ..     |
| 2003                 | 3 291      | ..       | ..               | 619    | ..            | 2      |
| 2002                 | 4 576      | ..       | ..               | 2 469  | ..            | ..     |
| 2001                 | 7 963      | ..       | ..               | 3 868  | ..            | ..     |

1) Här ingår inte EU-certifierade ekologiska djur.

Källa: KRAV ekonomisk förening.

Tabell 11.6 (forts.)

| Område               | Svin   | Varav<br>Suggor | Fjäderfä | Varav<br>Värphöns | Slakt-<br>kycklingar | Hjort |
|----------------------|--------|-----------------|----------|-------------------|----------------------|-------|
| <i>Län</i>           |        |                 |          |                   |                      |       |
| Stockholms           | –      | –               | 8 800    | 8 800             | –                    | –     |
| Uppsala              | 4 007  | 164             | 6 990    | 6 990             | –                    | –     |
| Södermanlands        | 1 482  | 75              | 19 715   | 19 695            | –                    | 120   |
| Östergötlands        | 3 121  | 70              | 112 122  | 112 122           | –                    | –     |
| Jönköpings           | 15     | 2               | –        | –                 | –                    | –     |
| Kronobergs           | 255    | 13              | 12 000   | 12 000            | –                    | –     |
| Kalmar               | 463    | 33              | 11 925   | 11 925            | –                    | –     |
| Gotlands             | 45     | –               | 11 929   | 11 919            | –                    | –     |
| Blekinge             | –      | –               | –        | –                 | –                    | –     |
| Skåne                | 3 863  | 101             | 95 949   | 55 872            | 40 075               | –     |
| Hallands             | 2 498  | 119             | 4 700    | 4 700             | –                    | –     |
| Västra Götalands     | 5 865  | 130             | 55 766   | 40 766            | 15 000               | –     |
| Värmlands            | 1 800  | –               | 27 100   | 27 100            | –                    | –     |
| Örebro               | 83     | 72              | 18 386   | 18 380            | –                    | 442   |
| Västmanlands         | 1 228  | 78              | 17 000   | 17 000            | –                    | –     |
| Dalarnas             | 1 110  | 160             | 1 700    | 1 700             | –                    | –     |
| Gävleborgs           | –      | –               | 8 844    | 8 844             | –                    | –     |
| Västernorrlands      | –      | –               | 1 800    | 1 800             | –                    | –     |
| Jämtlands            | 88     | 7               | 480      | 480               | –                    | –     |
| Västerbottens        | 375    | 24              | –        | –                 | –                    | –     |
| Norrbottnens         | –      | –               | –        | –                 | –                    | –     |
| <i>Hela riket</i>    |        |                 |          |                   |                      |       |
| 2006                 | 26 298 | 1 048           | 415 206  | 360 093           | 55 075               | 562   |
| 2005                 | 27 248 | 1 139           | 410 979  | 365 362           | 45 575               | 531   |
| 2004                 | 22 207 | 964             | 395 775  | 349 798           | 45 915               | 596   |
| 2003                 | 21 983 | 1 044           | 345 270  | 323 620           | 21 600               | 247   |
| 2002                 | 25 983 | 1 172           | 278 796  | 247 683           | 31 072               | 210   |
| 2001                 | 27 664 | 1 229           | 204 913  | 186 092           | 17 920               | 133   |
| <i>Djur i karens</i> |        |                 |          |                   |                      |       |
| 2006                 | 89     | ..              | 6 015    | ..                | ..                   | 144   |
| 2005                 | 1 232  | ..              | 1 121    | ..                | ..                   | 221   |
| 2004                 | 2 404  | ..              | 46       | ..                | ..                   | ..    |
| 2003                 | 70     | ..              | 3 523    | ..                | ..                   | 352   |
| 2002                 | 101    | ..              | 8 416    | ..                | ..                   | ..    |
| 2001                 | 114    | ..              | 6 483    | ..                | ..                   | 77    |

**Tabell 11.7**  
**Spannmål 2007. Arealer med ekologisk odling<sup>1</sup>**  
*Cereals. Areas with cultivation in organic farming*

| Område                    | Arealer, hektar |              |       |               |              |        |              |                          |                 |
|---------------------------|-----------------|--------------|-------|---------------|--------------|--------|--------------|--------------------------|-----------------|
|                           | Höst-<br>vete   | Vår-<br>vete | Råg   | Höst-<br>korn | Vår-<br>korn | Havre  | Råg-<br>vete | Blandsäd<br>Strå-<br>säd | Balj-<br>växter |
| <i>Produktionsområden</i> |                 |              |       |               |              |        |              |                          |                 |
| Gss                       | 490             | 440          | 150   | –             | 640          | 430    | 200          | 50                       | 240             |
| Gmb                       | 560             | 430          | 250   | 50            | 1 740        | 800    | 360          | 210                      | 1 080           |
| Gns                       | 4 820           | 2 690        | 790   | –             | 1 590        | 8 130  | 1 840        | 960                      | 2 870           |
| Ss                        | 5 770           | 2 740        | 450   | –             | 2 670        | 9 520  | 950          | 810                      | 2 750           |
| Gsk                       | 820             | 540          | 230   | 10            | 2 580        | 5 080  | 850          | 1 110                    | 3 570           |
| Ssk                       | 370             | 740          | 60    | –             | 1 750        | 3 350  | 200          | 380                      | 1 560           |
| Nn                        | 20              | 100          | 10    | –             | 3 340        | 1 060  | 10           | 150                      | 2 390           |
| Nö                        | –               | 70           | 0     | –             | 1 500        | 500    | 10           | 110                      | 890             |
| <i>Hela riket</i>         |                 |              |       |               |              |        |              |                          |                 |
| 2007                      | 12 860          | 7 760        | 1 940 | 60            | 15 810       | 28 860 | 4 430        | 3 780                    | 15 340          |
| 2006                      | 12 620          | 7 290        | 2 980 | 50            | 16 680       | 31 240 | 4 710        | 4 180                    | 14 350          |
| 2005                      | 12 600          | 10 510       | 2 800 | 50            | 21 670       | 33 520 | 4 280        | 4 300                    | 14 640          |
| 2004                      | 14 170          | 9 990        | 3 380 | 60            | 22 160       | 35 140 | 4 920        | 4 200                    | 14 460          |

1) Uppgifterna avser arealer med miljöstöd för ekologisk produktion vid jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

**Tabell 11.8**  
**Oljevaxter 2007. Arealer med ekologisk odling<sup>1</sup>**  
*Oilseed crops. Areas with cultivation in organic farming*

| Område                    | Arealer, hektar |         |          |         |         |
|---------------------------|-----------------|---------|----------|---------|---------|
|                           | Höstraps        | Vårraps | Höstrybs | Vårrybs | Oljelin |
| <i>Produktionsområden</i> |                 |         |          |         |         |
| Gss                       | 240             | –       | –        | –       | –       |
| Gmb                       | 200             | 30      | 10       | –       | 40      |
| Gns                       | 1 220           | 160     | 10       | 340     | 410     |
| Ss                        | 140             | 90      | 210      | 190     | 60      |
| Gsk                       | 190             | 60      | 40       | 30      | 10      |
| Ssk                       | –               | 0       | 0        | 100     | 40      |
| Nn                        | –               | 0       | –        | 30      | –       |
| Nö                        | –               | 0       | 0        | 10      | –       |
| <i>Hela riket</i>         |                 |         |          |         |         |
| 2007                      | 2 000           | 340     | 280      | 700     | 550     |
| 2006                      | 2 450           | 590     | 310      | 980     | 470     |
| 2005                      | 1 670           | 740     | 330      | 1 570   | 790     |
| 2004                      | 1 240           | 490     | 170      | 1 170   | 440     |

1) Uppgifterna avser arealer med miljöstöd för ekologisk produktion vid jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 11.9

**Potatis, ärter och åkerbönor 2007. Arealer med ekologisk odling<sup>1</sup>, hektar***Potatoes, peas and field beans. Areas with cultivation in organic farming*

| Område                    | Arealer, hektar |       |           |
|---------------------------|-----------------|-------|-----------|
|                           | Matpotatis      | Ärter | Åkerbönor |
| <i>Produktionsområden</i> |                 |       |           |
| Gss                       | 60              | 90    | 140       |
| Gmb                       | 180             | 220   | 50        |
| Gns                       | 110             | 1 100 | 2 550     |
| Ss                        | 50              | 1 350 | 420       |
| Gsk                       | 80              | 310   | 360       |
| Ssk                       | 120             | 240   | 160       |
| Nn                        | 160             | 0     | 10        |
| Nö                        | 40              | 0     | –         |
| <i>Hela riket</i>         |                 |       |           |
| 2007                      | 790             | 3 310 | 3 700     |
| 2006                      | 870             | 4 200 | 4 150     |
| 2005                      | 960             | 5 500 | 4 300     |
| 2004                      | 970             | 6 220 | 3 910     |

1) Uppgifterna avser arealer med miljöstödd för ekologisk produktion vid jordbruksföretag med mer än 2,0 hektar åkermark.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 11.10

**Slättervall. Första skörd, återväxt samt totalt inbärgad vallskörd 2007.****Areal, hektarskörd och totalskörd vid ekologisk odling<sup>1</sup>***Temporary grasses. First cut, regrowth and total production.**Crop area, yield per hectare and total production in organic farming*

| Område                    | Antal företag | 1:a skörd                  |  |                                    | Återväxt                                 |   | Inbärgad vallskörd                |                    |
|---------------------------|---------------|----------------------------|--|------------------------------------|--|---|-----------------------------------|--------------------|
|                           |               | Areal, hektar <sup>2</sup> | Total inbärgad skörd, ton <sup>3</sup> | Inbärgad skörd, kg/ha <sup>3</sup> | Total inbärgad skörd, ton <sup>3,4</sup> | Inbärgad återväxt, kg/ha <sup>3,4</sup> | Totalt inbärgad, ton <sup>3</sup> | Kg/ha <sup>3</sup> |
| <i>Produktionsområden</i> |               |                            |  |                                    |  |   |                                   |                    |
| Gss                       | 18            | ..                         | ..                                     | ..                                 | 28 000                                   | ..                                      | 72 400                            | ..                 |
| Gmb                       | 52            | 14 560                     | 44 400                                 | 3 050                              | 28 000                                   | 1 920                                   | 72 400                            | 4 970              |
| Gns                       | 49            | 25 140                     | 84 700                                 | 3 370                              | 54 900                                   | 2 180                                   | 139 500                           | 5 550              |
| Ss                        | 74            | 42 210                     | 109 600                                | 2 600                              | 32 200                                   | 760                                     | 141 800                           | 3 360              |
| 3Gsk                      | 92            | 60 490                     | 159 000                                | 2 630                              | 55 100                                   | 910                                     | 214 100                           | 3 540              |
| Ssk                       | 51            | 29 440                     | 96 500                                 | 3 280                              | 24 500                                   | 830                                     | 121 000                           | 4 110              |
| Nn                        | 51            | 33 780                     | 78 300                                 | 2 320                              | 13 300                                   | 400                                     | 91 600                            | 2 710              |
| Nö                        | 25            | 13 840                     | 34 800                                 | 2 500                              | ..                                       | ..                                      | ..                                | ..                 |
| <i>Hela riket</i>         |               |                            |  |                                    |  |   |                                   |                    |
| 2007                      | 412           | 222 820                    | 613 800                                | 2 760                              | 222 600                                  | 1 000                                   | 836 400                           | 3 750              |
| 2006                      | 409           | 269 640                    | 666 100                                | 2 530                              | 302 300                                  | 1 120                                   | 968 300                           | 3 650              |
| 2005                      | 405           | 259 130                    | 719 600                                | 2 780                              | 248 600                                  | 960                                     | 968 200                           | 3 740              |
| 2004                      | 413           | 220 900                    | 601 500                                | 2 720                              | 202 800                                  | 920                                     | 804 300                           | 3 640              |

1) Uppgifterna avser arealer och skörd från arealer med miljöstödd för ekologisk produktion vid företag med mer än 2 hektar åkermark.

2) Arealen slättervall har skattats genom att minska den totala vallarealen med andelen betesvall.

3) Vattenhalt 16,5 %.

4) Återväxtskörden per hektar har beräknats utslagen på den totala slättervallsarealen, dvs. hela arealen och ej enbart den där återväxten tillvaratas.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

**Tabell 11.11****Spannmål 2007. Hektarskörd vid ekologisk odling, kg/ha<sup>1,2</sup>***Cereals. Yield per hectare in organic farming*

| Område                    | Höst-<br>vete | Vår-<br>vete | Höst-<br>råg | Höst-<br>korn | Vår-<br>korn | Havre | Råg-<br>vete | Bland-<br>säd |
|---------------------------|---------------|--------------|--------------|---------------|--------------|-------|--------------|---------------|
| <i>Produktionsområden</i> |               |              |              |               |              |       |              |               |
| Gss                       | 3 320         | 3 350        | ..           | –             | 2 880        | 3 550 | ..           | ..            |
| Gmb                       | 2 680         | 2 740        | ..           | ..            | 2 400        | 2 640 | 3 290        | 2 720         |
| Gns                       | 3 290         | 2 950        | 3 190        | –             | 3 220        | 2 700 | 3 590        | 2 700         |
| Ss                        | 3 490         | 2 880        | 3 000        | –             | 2 770        | 2 850 | 3 560        | 3 030         |
| Gsk                       | 3 290         | 3 090        | ..           | ..            | 2 440        | 2 560 | 3 570        | 2 460         |
| Ssk                       | 3 230         | 2 940        | ..           | –             | 2 800        | 2 550 | ..           | 2 820         |
| Nn                        | ..            | ..           | ..           | –             | 2 550        | 1 750 | ..           | ..            |
| Nö                        | –             | –            | –            | –             | 2 050        | ..    | ..           | ..            |
| <i>Hela riket</i>         |               |              |              |               |              |       |              |               |
| 2007                      | 3 360         | 2 940        | 3 020        | ..            | 2 610        | 2 690 | 3 520        | 2 700         |
| 2006                      | 3 220         | 2 420        | 2 480        | ..            | 2 060        | 1 830 | 2 980        | 1 850         |
| 2005                      | 3 440         | 2 720        | 3 060        | ..            | 2 300        | 2 120 | 3 750        | 2 630         |
| 2004                      | 3 740         | 3 040        | 3 100        | ..            | 2 540        | 2 600 | 3 670        | 2 820         |

1) Uppgifterna avser skörd från arealer med miljöstödd för ekologisk produktion.

2) Tidigare redovisade uppgifter har avsett 15,0 % vattenhalt. De nu redovisade uppgifterna har omräknats till 14,0 % vattenhalt.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

**Tabell 11.12****Spannmål 2007. Totalskördar vid ekologisk odling, ton<sup>1,2</sup>***Cereals. Total production in organic farming*

| Område                    | Höst-<br>vete | Vår-<br>vete | Höst-<br>råg | Höst-<br>korn | Vår-<br>korn | Havre  | Råg-<br>vete | Bland-<br>säd |
|---------------------------|---------------|--------------|--------------|---------------|--------------|--------|--------------|---------------|
| <i>Produktionsområden</i> |               |              |              |               |              |        |              |               |
| Gss                       | 1 500         | 1 400        | ..           | –             | 1 700        | 1 500  | ..           | ..            |
| Gmb                       | 1 500         | 1 000        | ..           | ..            | 3 500        | 1 900  | 1 200        | 1 900         |
| Gns                       | 15 900        | 7 900        | 2 500        | –             | 4 700        | 20 900 | 6 400        | 7 300         |
| Ss                        | 20 200        | 7 800        | 1 300        | –             | 7 100        | 26 500 | 3 300        | 6 400         |
| Gsk                       | 2 700         | 1 700        | ..           | ..            | 5 200        | 11 600 | 3 000        | 4 900         |
| Ssk                       | 1 200         | 2 200        | ..           | –             | 4 700        | 7 700  | ..           | 2 200         |
| Nn                        | ..            | ..           | ..           | –             | 7 800        | 1 700  | ..           | ..            |
| Nö                        | –             | –            | ..           | –             | 2 800        | ..     | ..           | ..            |
| <i>Hela riket</i>         |               |              |              |               |              |        |              |               |
| 2007                      | 43 100        | 22 200       | 5 700        | ..            | 37 400       | 73 100 | 15 200       | 23 100        |
| 2006                      | 40 400        | 17 200       | 7 300        | ..            | 31 500       | 52 600 | 12 600       | 13 300        |
| 2005                      | 42 900        | 28 100       | 8 370        | ..            | 45 200       | 64 700 | 15 400       | 19 700        |
| 2004                      | 52 800        | 30 200       | 10 400       | ..            | 54 800       | 88 900 | 17 900       | 30 000        |

1) Uppgifterna avser skörd från arealer med miljöstödd för ekologisk produktion. Areal skördad som grönfoder ingår ej.

2) Tidigare redovisade uppgifter har avsett 15,0 % vattenhalt. De nu redovisade uppgifterna har omräknats till 14,0 % vattenhalt.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 11.13

**Potatis, ärter och åkerbönor 2007. Hektarskörd vid ekologisk odling, kg/ha och total skörd, ton<sup>1</sup>***Potatoes, peas and field beans. Yield per hectare and total production in organic farming*

| Område                    | Matpotatis                       |                               | Ärter <sup>2,3</sup> |                  | Åkerbönor <sup>2,3</sup> |                  |
|---------------------------|----------------------------------|-------------------------------|----------------------|------------------|--------------------------|------------------|
|                           | Hektar-skörd, kg/ha <sup>4</sup> | Total-skörd, ton <sup>4</sup> | Hektar-skörd, kg/ha  | Total-skörd, ton | Hektar-skörd, kg/ha      | Total-skörd, ton |
| <i>Produktionsområden</i> |                                  |                               |                      |                  |                          |                  |
| Gss                       | ..                               | ..                            | ..                   | ..               | ..                       | ..               |
| Gmb                       | 19 100                           | 3 500                         | 1 390                | 300              | ..                       | ..               |
| Gns                       | ..                               | ..                            | 1 720                | 1 600            | 1 930                    | 4 900            |
| Ss                        | ..                               | ..                            | 2 040                | 2 700            | 2 110                    | 900              |
| Gsk                       | 8 810                            | 700                           | ..                   | ..               | ..                       | ..               |
| Ssk                       | 14 440                           | 1 700                         | ..                   | ..               | ..                       | ..               |
| Nn                        | 11 090                           | 1 800                         | –                    | ..               | –                        | ..               |
| Nö                        | ..                               | ..                            | –                    | ..               | –                        | –                |
| <i>Hela riket</i>         |                                  |                               |                      |                  |                          |                  |
| 2007                      | 13 280                           | 10 500                        | 1 690                | 5 100            | 1 990                    | 7 300            |
| 2006                      | 13 300                           | 11 500                        | 2 100                | 8 400            | 1 790                    | 7 300            |
| 2005                      | 11 200                           | 10 800                        | 2 120                | 11 400           | 1 960                    | 8 100            |
| 2004                      | 13 040                           | 12 600                        | 2 360                | 14 000           | 2 420                    | 9 400            |

1) Uppgifterna avser skörd från arealer med miljöstöd för ekologisk produktion.

2) Vid 15,0 % vattenhalt.

3) Areal skördad som grönfoder ingår ej.

4) Reducerad för små (&lt;35 mm), rötskadade eller grönfärgade knölar.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

**Tabell 11.14****Areal för ekologisk odling av trädgårdsprodukter i växthus och på friland 2005***Areas for organic cultivated horticultural products in greenhouse and outdoor cultivation*

Avser företag med minst 0,25 hektar frilandsareal eller 200 kvadratmeter växthusyta

*Figures for holdings with at least 0.25 hectares outdoor cultivation or at least 200 square metres greenhouse area*

| Område            | Växthusyta,<br>m <sup>2</sup> | Andel ekologisk<br>växthusodling,<br>% | Frilandsareal,<br>hektar | Andel ekologisk<br>frilandsodling,<br>% |
|-------------------|-------------------------------|--|--------------------------|---|
| <i>Län</i>        |                               |  |                          |   |
| Stockholms        | 4 536                         | 1,8                                    | 19,7                     | 13,1                                    |
| Uppsala           | 2 659                         | 11,5                                   | 39,7                     | 52,1                                    |
| Södermanlands     | 1 908                         | 3,7                                    | 9,3                      | 13,1                                    |
| Östergötlands     | 3 053                         | 2,3                                    | 60,4                     | 10,7                                    |
| Jönköpings        | 780                           | 1,5                                    | 60,4                     | 25,6                                    |
| Kronobergs        | 590                           | 2,3                                    | 6,2                      | 12,9                                    |
| Kalmar            | 1 138                         | 2,1                                    | 28,7                     | 3,5                                     |
| Gotlands          | 4 401                         | 28,8                                   | 145,9                    | 21,9                                    |
| Blekinge          | 280                           | 0,4                                    | 18,8                     | 3,1                                     |
| Skåne             | 12 578                        | 0,8                                    | 299,4                    | 4,4                                     |
| Hallands          | 3 745                         | 2,2                                    | 86,1                     | 15,6                                    |
| Västra Götalands  | 21 932                        | 9,3                                    | 80,8                     | 9,2                                     |
| Värmlands         | 1 800                         | 5,2                                    | 43,3                     | 26,5                                    |
| Örebro            | 1 108                         | 2,6                                    | 23,1                     | 16,2                                    |
| Västmanlands      | 500                           | 0,7                                    | 23,0                     | 37,5                                    |
| Dalarnas          | 4 082                         | 13,3                                   | 73,2                     | 40,0                                    |
| Gävleborgs        | 1 330                         | 2,7                                    | 14,8                     | 21,6                                    |
| Västernorrlands   | 214                           | 0,6                                    | 21,9                     | 29,0                                    |
| Jämtlands         | 1 730                         | 10,1                                   | 62,7                     | 59,8                                    |
| Västerbottens     | 200                           | 0,3                                    | 10,5                     | 10,9                                    |
| Norrbottens       | 370                           | 0,6                                    | 47,3                     | 21,2                                    |
| <i>Hela riket</i> |                               |  |                          |   |
| 2005              | 68 934                        | 2,3                                    | 1 175,1                  | 9,4                                     |
| 2002              | 62 012                        | 1,8                                    | 964,2                    | 7,3                                     |
| 1999              | 101 749                       | 3,1                                    | 640,4                    | 5,2                                     |

Källa: Jordbruksverket.